

Οι δασικές υπηρεσίες είναι αρμόδιες μόνον για τον χαρακτηρισμό γης ως δάσους ή δασικής έκτασης και δεν έχουν αρμοδιότητες περί του ιδιοκτησιακού καθεστώτος

Του κ. Μαν. Α. ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗ
Νομικού, Διδάκτωρ Κοινωνικών και
Πολιτικών Επιστημών,
πρώην Υφυπουργού και Βουλευτού

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του νόμου 998/1989 «ο χαρακτηρισμός περιοχής ή τμήματος γης ως δάσους ή δασικής εκτάσεως... ως και ο προσδιορισμός της κατηγορίας στην οποία ανήκει το δάσος ή δασική έκταση» σε σχέση με τις διακρίσεις που προβλέπει το άρθρο 4, «ενεργείται από τον κατά τόπο αρμόδιο δασάρχη».

Η οποιαδήποτε δε ενέργεια γίνεται μετά από «αίτηση οποιουδήποτε που έχει έννομο συμφέρον ή και αυτεπάγγελτα».

Πέρα από αυτή, τη σαφή αρμοδιότητα, ο αρμόδιος κατά τόπον δασάρχης, δεν έχει καμμία άλλη αρμοδιότητα.

Ειδικότερα δε, από καμμία ισχύουσα διάταξη δεν προκύπτει ότι «ο αρμόδιος κατά τόπον δασάρχης» έχει αρμοδιότητα για τον προσδιορισμό του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

Άλλωστε, στο άρθρο 8 με σαφήνεια προβλέπεται ότι για την «διοικητική αναγνώριση, εκ μέρους του Δημοσίου, της κυριότητας ή άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου επί δασών ή δασικών εκτάσεων, συνιστώντας τέσσερα Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών».

Αυτά και μόνο τα «Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών», επιλαμβάνονται της αναγνώρισης της κυριότητας ή άλλου εμπράγματος δικαιώματος».

Αλλά και αυτά τα συμβούλια μόνο «γνωμοδοτούν» και μάλιστα απολύτως «αιτιολογημένα», με βάση τα προσκομιζόμενα από τους ενδιαφερόμενους στοιχεία ή από τα τηρούμενα στοιχεία στη δασική υπηρεσία.

Η αρμοδιότητα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, για την κυριότητα ή οποιουδήποτε άλλου εμπράγματος δικαιώματος έκτασης γης, ανήκει στα πολιτικά δικαστήρια και μόνον.

Σύμφωνα, λοιπόν, με το ισχύον δίκαιο, ο μεν δασάρχης είναι αρμόδιος να χαρακτηρίσει «περιοχή ή τμήμα έκτασης γης» ως δάσος ή δασική έκταση, ανεξάρτητα των ζητη-

μάτων κυριότητας ή άλλων εμπραγμάτων επ' αυτής τα δε «Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών» είναι αρμόδια να γνωμοδοτούν επί ζητημάτων που ανάγονται στην κυριότητα ή άλλα εμπράγματα δικαιώματα μόνον επί δασών ή δασικών εκτάσεων.

Η δασική νομοθεσία εφαρμόζεται αδιάκριτα, τόσο επί δημοσίων, όσο και επί ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων.

Όμως, όπως έχει κριθεί από μια σειρά αποφάσεων του ΣτΕ 2233/2000, 87/2004, 2086/2004, 1248/2005, 2092/2006, 481/2007 και 972/2007 οι λόγοι ακύρωσης που αφορούν στο ιδιοκτησιακό καθεστώς τους χαρακτηριζόμενους σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 998/1979 απορρίπτονται πάγια ως αλυσιτελείς.

Ακόμα η οποιαδήποτε κρίση της διοίκησης, του δασάρχη, της πρωτοβάθμιας αλλά και της δευτεροβάθμιας Επιτροπής Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων, ως προς το δημόσιο ή ιδιωτικό χαρακτήρα εκτάσεων, δεν είναι δεσμευτική, για το αρμόδιο όργανο του είναι τα πολιτικά δικαστήρια, τα οποία κρίνουν κατά νόμο τον ιδιοκτησιακό χαρακτήρα εκτάσεων δεν είναι δεσμευτική, για το αρμόδιο όργανό του είναι τα πολιτικά δικαστήρια, τα οποία κρίνουν κατά νόμο τον ιδιοκτησιακό χαρακτήρα της επίδικης έκτασης, καθ' όσον κατά την διαδικασία αυτή όπως έχει κριθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας με τις υπ' αριθ. 4309/2001, 832/2002, 409/2005 και 356/2007 αποφάσεις απαγορεύεται η θέση ή η προβολή θεμάτων ιδιοκτησίας.

Σύμφωνα λοιπόν με τη νομολογία που έχει αναπτυχθεί οι διατάξεις που ισχύουν, ιδρύουν δύο αυτοτελείς και διακριτές μεταξύ τους διαδικασίες. Η μία, η οποία αφορά τον χαρακτηρισμό μιας έκτασης ως δασικής ή μη με βάση το άρθρο 14 του νόμου 998/1976 και η άλλη ως προς τον χαρακτηρισμό ως δημόσιας ή ιδιωτικής με βάση το άρθρο 8.

Στα πλαίσια της πρώτης διαδικασίας, ο δασάρχης κι οι Επιτροπές Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων προβαίνουν και μάλιστα προσωρινά μέχρι να καταρτισθεί δοσολόγιο στο χαρακτηρισμό της έκτασης ως δασικής ή μη.

Όμως ο δασάρχης, αλλά ούτε και οι Επιτροπές, πολύ περισσότερο ο δασάρχης, δεν έχουν εκ του νόμου την εξουσία να αποφαινούνται και περί του δημοσίου ή ιδιωτικού χαρακτήρα μιας έκτασης.

Με βάση λοιπόν, τις ισχύουσες διατάξεις αλλά και την εκτεταμένη νομολογία, για τα οποιαδήποτε εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτου εντός δάσους ή δασικής έκτασης, πρέπει να ασκήσει αναγνωριστική αγωγή ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων.

Αρα οι δασάρχες και οι δασικές υπηρεσίες που χαρακτηρίζουν με διοικητικές πράξεις εκτάσεις, ως δημόσιας, παραβιάζουν το δίκαιο και παρανομούν. Επειδή δε υποχρεώνουν τους πολίτες και τους διοικούμενους να προσφεύγουν έτσι στη δικαιοσύνη για να δικαιωθούν αλλά και να δαπανήσουν πολλές φορές και περισσότερα από την αξία του ακινήτου, η ευνομούμενη πολιτεία υφίσταται ισχυρό κλονισμό.